

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea I – Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea art. 27 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 205 din 24 martie 2014, cu modificările ulterioare (denumită în continuare „**Legea nr. 217/2003**”).

Secțiunea II – Motivul emiterii actului normativ

A. Descrierea situației actuale

Capitolul IV din Legea nr. 217/2003 referitor la ordinul de protecție a fost introdus prin Legea nr. 25/2012 publicată în Monitorul Oficial nr. 165 din data de 13 martie 2012 și intrată în vigoare la data de 12 mai 2012. În baza acestuia, persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, poate solicita instanței să emită un ordin de protecție prin care să se dispună, în mod provizoriu (pentru maximum 6 luni), o măsură corespunzătoare (obligație sau interdicție) prevăzută de lege.

Prezenta propunere de modificare legislativă a avut în vedere următoarele documente:

1. Studii, raporturi și statistici realizate de organisme/ autorități naționale:

- a) Raportul Inspecției Judiciare a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1609/2014 privind verificarea modalităților de aplicare de către instanțe a dispozițiilor art. 23 și următoarele referitoare la emiterea ordinului de protecție din Legea nr. 217/2003 (denumit în continuare „**Raportul CSM**”);
- b) Studiul la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție, realizat în data de 6 decembrie 2013 de mai multe organizații non-guvernamentale (i.e. Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen, Asociația ANAIS, Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen FILIA, Asociația FRONT, Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului și Asociația Transcena) (denumit în continuare „**Studiul ONG**”);
- c) Adresa nr. 511161 din 11.02.2015 emisă de Inspectoratul General al Poliției Române;
- d) Adresa nr. 511186 din 27.02.2015 emisă de Inspectoratul General al Poliției Române;
- e) Adresa emisă de Inspectoratul General al Poliției Române.

2. Legislație și studii emise de organisme internaționale:

- a) Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, Istanbul, adoptată de Comitetul Miniștrilor Consiliului Europei la data de 7 aprilie 2011 și deschisă semnării de către statele membre ale Consiliului Europei la data de 11 mai 2011, cu prilejul celei de-a 121-a

Sesiuni a Comitetului Miniştrilor desfăşurată la Istanbul. Convenţia a fost semnată de către România la data de 27 iunie 2014, la Strasbourg;

- b) Rezoluţia nr. 1853/2011 emisă de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei cu privire la ordinele de protecţie în cazul victimelor violenţei domestice (denumită în continuare „Rezoluţia nr. 1853/2011”);
- c) Raportul Consiliului Europei „Legislaţia în statele membre ale Consiliului Europei în domeniul violenţei împotriva femeilor”, Volumul II, emis în noiembrie 2002 la Strasbourg (denumit în continuare „Raportul CE”).

În formularea sa actuală, art. 27 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 stabileşte faptul că un ordin de protecţie emis în condiţiile legii „se judecă de urgenţă, în camera de consiliu, participarea procurorului fiind obligatorie”. Reglementarea conţine şi alte prevederi menite a fundamenta principiul celerităţii judecării acestor cereri, respectiv alin. (5) ”În caz de urgenţă deosebită, instanţa poate emite ordinul de protecţie în aceeaşi zi, pronunţându-se pe baza cererii şi a actelor depuse, fără concluziile părţilor” şi alin. (7) ”Judecata se face de urgenţă şi cu precădere, nefiind admisibile probe a căror administrare necesită timp îndelungat”.

Cu toate că legiuitorul a stabilit în mod expres principiul soluţionării cu celeritate a cauzelor de violenţă domestică, din analiza practicii instanţelor de judecată au fost constatate anumite deficienţe şi neconcordanţe ale aplicării reglementării, respectiv:

- i. *Neconcordanţe cu privire la stabilirea termenelor de regularizare a cererii de emiteră a ordinului de protecţie.*

Astfel cum este statuat în Raportul CSM, practica instanţelor judecătoreşti nu este unitară în ceea ce priveşte regularizarea cererii şi stabilirea primului termen de judecată, existând situaţii în care primul termen de judecată este stabilit şi la un interval de 5 luni / 175 de zile de la data înregistrării cererii pe rolul instanţei (ex: Judecătoria Constanţa, Judecătoria Zalău, Judecătoria Turda, Judecătoria Şimleu Silvaniei, Judecătoria Brăila).

- ii. *Neconcordanţe cu privire la probatoriul solicitat/ administrat în cauzele având ca obiect cereri de emiteră a ordinului de protecţie.*

Conform articolului 27 alin. (7), nu sunt admisibile probele a căror administrare necesită timp îndelungat. Cu toate acestea, prin Studiul ONG s-a pus în vedere faptul că, în mod frecvent, instanţele solicită probe de la secţiile de poliţie cu privire la existenţa unor plângeri prealabile, sesizări, antecedente ale agresorului şi istoricul altor violenţe dintre agresor şi victimă, dacă sunt cunoscute.

De asemenea, Raportul CSM indică o serie de speţe în care au fost acordate termene de soluţionare cu mult prelungite în considerarea solicitării administrării unui probatoriu amplu: 105 zile de la înregistrare (Judecătoria Botoşani), 104 zile (Judecătoria Oradea), 125 de zile (Judecătoria Suceava), etc.

iii. *Durata mare de soluționare a cauzelor având ca obiect emiterea de ordine de protecție.*

Conform Studiului ONG, durata medie a judecării dosarelor având ca obiect violența domestică depășește 50 de zile în județe cum ar fi Giurgiu, Ilfov sau Harghita. De asemenea, durata maximă între termene ajunge și până la 175 de zile - în cazul județului Bacău.

În urma verificărilor realizate în sistemul ECRIS, Consiliul Superior al Magistraturii a concluzionat că durata de soluționare a cazurilor cu privire la violențele domestice a fost cuprinsă între 1 și 174 zile pe fond, iar în calea de atac între 30 și 310 zile.

Pe lângă cauzele tratate la punctul ii. de mai sus, s-a constatat faptul că durata extinsă de soluționare a cererilor de emitere a ordinelor de protecție este generată și de alte aspecte de natură administrativă, precum: (i) acordarea unor termene la intervale mari de timp; (ii) neacordarea termenelor pe perioada vacanțelor judecătorești; (iii) amânări pentru a se lua la cunoștință de conținutul actelor din dosar; (iv) amânări pentru desemnarea apărătorului din oficiu și, ulterior, pentru angajarea unui avocat de către aceeași parte¹; (v) amânarea pronunțării pe o perioadă mai mare ca cea stabilită prin lege; (vi) motivarea hotărârilor în afara termenului legal prevăzut de lege; etc.

iv. *Aplicarea limitată în practică a articolului 27 alin. (5).*

Conform Raportului CSM, dispozițiile articolului 27 alin. (5), care prevăd posibilitatea emiterii ordinului de restricție în aceeași zi în caz de urgență deosebită, sunt rar aplicate în practică de către instanțele de judecată².

Astfel cum este statuat în Raportul CSM, **practica instanțelor de judecată a dovedit că „termenul de urgență are un caracter relativ, lăsat la aprecierea judecătorului, fiind raportat la volumul de activitate a instanței, în general, și a completului investit cu soluționarea cauzei, în special.”. Se ajunge astfel la situații paradoxale în care durata de soluționare a dosarului este mai mare decât durata de impunere a ordinului de protecție.**

Scopul stabilirii principiului soluționării cu celeritate este înlăturarea imediată a unei eventuale stări de pericol ce ar amenința viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea unei persoane. Gestionarea defectuoasă a cauzelor de către instanțele judecătorești prin acordarea de termene lungi de soluționare determină, în numeroase rânduri, „lipsirea de substanță a dispozițiilor avute în vedere de legiuitor vizând înlăturarea stării de pericol”³, acestea devenind veritabile acțiuni de drept comun.

¹ Cu titlu de exemplu, în Raportul CSM se face referire la o cauză a Judecătoriei Câmpulung Moldovenesc în care, după două termene de judecată și după rămânerea în pronunțare, cauza a fost repusă pe rol pentru a se dispune numirea unui avocat din oficiu pentru pârât.

² Punctual, pentru perioada analizată (12.05.2012 - 31.03.2014), Raportul CSM menționează ca au existat: o cauză a Judecătoriei Sectorului 2, 15 cauze ale Judecătoriei Bârlad, 4 cauze ale Judecătoriei Hăteș, câte o cauză pentru Judecătoria Pașcani, respectiv Târgu Jiu, în care s-a uzat de prevederile art. 27 alin. (5) din Legea nr. 217/2003.

³ Raportul CSM.

Pe lângă organismele naționale, și forurile internaționale au identificat întârzierile frecvente în soluționarea cauzelor având ca obiect emiterea unui ordin de protecție, ci. Astfel, în Raportul CE se precizează că, deși în multe state membre au fost introduse reglementări cu privire la ordinele de protecție, nu s-a constatat creșterea soluționării prompte și eficiente a acestor cereri; susținând în continuare necesitatea adoptării unor măsuri concrete care să eficientizeze protecția persoanelor care sunt victime ale violenței domestice.

De asemenea, prin Rezoluția nr. 1853/2011, se reiterează obligațiile statelor membre în domeniul violenței domestice, dintre care enumerăm: (i) obligația de a adopta măsuri de protecție *ex officio*, nu numai la cererea persoanei vătămate, în măsura posibilă; (ii) obligația organelor de poliție de a investiga toate cazurile de violență domestică raportate și de a ține o evidență distinctă a acestor cazuri; (iii) obligația de a asigura urgența emiterii ordinelor de protecție, pentru o protecție imediată a victimelor; (iv) obligația de a permite organelor statului să inițieze/continue investigațiile și/ sau procedurile legale și în situația în care victimele și-au retras plângerile; (v) obligația de a asigura aplicarea promptă și fără plată a măsurilor de protecție în favoarea victimelor violenței domestice.

În contextul înregistrării unei creșteri a încrederii în instituțiile statului a victimelor violenței în familie⁴, se impune totodată o mai bună gestionare a cauzelor de violență în familie în sensul urgentării soluționării acestora.

Proiectul de act normativ propune reglementarea expresă a procedurii de emitere a ordinului de protecție. Astfel, termenul de soluționare a cererii de eliberare a unui ordin de protecție de maxim 72 de ore⁵ de la momentul depunerii cererii este unul suficient, menit să echilibreze atât necesitatea evaluării temeinice a dosarului de către instanța de judecată, cât și protejarea victimei violențelor în familie, înlăturându-se deficiențele actuale ale reglementării, prezentate la punctele i. – iv. de mai sus.

B. Schimbări preconizate

Răspunzând cerințelor de asigurare a unei protecții sociale prompte a victimelor violenței domestice, proiectul de act normativ urmărește stabilirea unei mai bune gestionări a cererilor de emitere a ordinelor de protecție, în sensul urgentării soluționării acestora și asigurării unei protecții eficiente a victimelor unor astfel de violențe.

⁴ Conform Adresei nr. 511161 din 11 februarie 2015 emise de Inspectoratul General al Poliției Române, în anul 2014, la nivel național au fost sesizate cu 32% mai multe penale referitoare la violența în familie față de anul anterior.

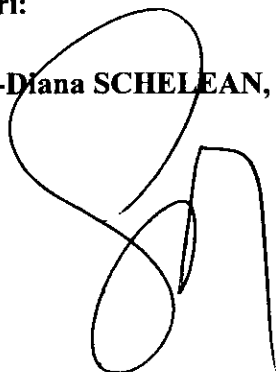
⁵ Termenul maximal este susținut, de asemenea, de Studiul ONG.

C. Alte informații

Nu este cazul.

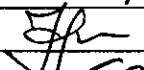
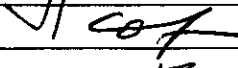
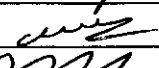
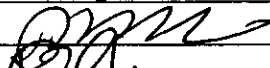
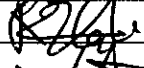
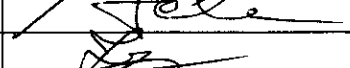
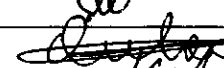
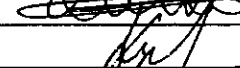
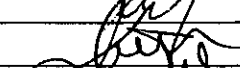
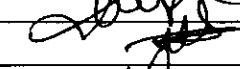
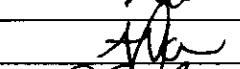
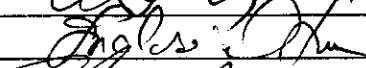
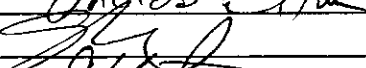
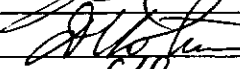
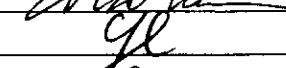
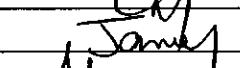
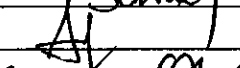
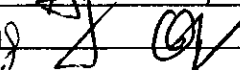
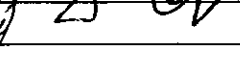
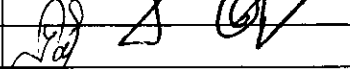
Inițiatori:

Valeria-Diana SCHELEAN, deputat PNL

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'D' followed by a vertical line.

TABEL NOMINAL

**cu inițiatorii Propunerii legislative pentru modificarea art. 27 alin. (1) din
Legea nr. 217/2003 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie**

Nr.crt.	Numele și prenumele	Semnătura
1.	ANDRONACHE GABRIEL (septim)	
2.	CUPRA IONUT	
3.	CALIMENTE MIHAELA	
4.	HOCIOI NICOLINA	
5.	IONUT STEFAN	
6.	ZLATI RADU	
7.	GEORGHE ADRIAN	
8.	LUCIAN BODE	
9.	TIMPU BOGDAN (septim)	
10.	VLODUT LUCIAN	
11.	JOANITIAN GHEORGHE	
12.	IONESCU GEORGE	
13.	COCEI ERLAND	
14.	VIDISTE GHEORGHE	
15.	DOBOS ADRIAN	
16.	MARTINEANU CORNEL	
17.	CRACIUNESCU BRIGORE	
18.	MIHA TAPARACHE	
19.	Alexandru Nae	
20.	DUMITRU OVIDIU IONUT	
21.	LUDOVIC DEBUT	
22.	EUGEN NICOLAESCU	
23.	MOTREANU DAN STEFAN	
24.	Florica Chereches	
25.	Corina Hășoi	
26.	Ion Tămășan	
27.	Clara Ionescu	
28.	OROS ADRIAN	
29.	IONEL PALAR	

30.	Băisanu Stefan Alex.	
31.	Dascălu Constantin	
32.	DAN CRISTIAN POPESCU	
33.	ARIELEANU Paula-Bora	
34.	Gotha V. Stelian	
35.	GUDEI MARIU	
36.	Popăscu Clăudia	
37.	Gheorghe Tudor	
38.	ANASTASE ROBERTA	
39.	Preda Cezar - Florin	
40.	MIAN MIRCEA	
41.	Roman Cristion Constantin	
42.	Bolom Ioan	
43.	MIRCEA TOADER	
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		
51.		
52.		
53.		
54.		
55.		
56.		
57.		
58.		
59.		
60.		
61.		
62.		
63.		
64.		
65.		
66.		
67.		
68.		